

บทที่ 3

การดำเนินการวิจัยและการรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของพระสงฆ์และฆราวาสเกี่ยวกับการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการ พระพุทธศาสนา ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร
3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ตำราและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิทยบริการและ พระพุทธศาสนา เพื่อเป็นแนวทางและเป็นพื้นฐานในการสร้างแบบสอบถาม โดยในขั้นแรกได้สัมภาษณ์ บุคคลที่เกี่ยวข้องอันได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนา 3 ท่าน คือพระเทพเวที (ประยุทธ์ ปยุตโต) วัดพระพิเรนทร์ พระมหาประยูร ธมฺมจิตฺโต วัดประยุรวงศาวาส และพระมโน เมตฺตดา นนฺโท ซึ่งจบการศึกษาในระดับปริญญาโท สาขาบาลี-สันสกฤต จากมหาวิทยาลัยอ็อกฟอร์ด และผู้เชี่ยวชาญ ทางด้านเทคโนโลยีทางการศึกษา 3 ท่าน คือ รศ.ดร. เป็รื่อง กุมฺพ คณะศึกษาศาสตร์ มศว. ประสานมิตร รศ.สมผัส คุณริณีทักษ์ ผู้อำนวยการสำนักบรรณสารสนเทศ มสธ. และ ผศ.ฉลองชัย สุวัฒนบูรณ์ หัวหน้าภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย เกษตรศาสตร์ ในเรื่องเกี่ยวกับศูนย์วิทยบริการพระพุทธศาสนา เพื่อเป็นแนวทางในการวิจัย และสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การเลือกกลุ่มตัวอย่างประชากร

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ในการวิจัยครั้งนี้คือ พระภิกษุที่เรียนบาลีและนักธรรม ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนา นักเทคโนโลยีการศึกษา บรรณารักษ์ เจ้าหน้าที่ในกรมการศาสนา-สมาชิกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกกลุ่มตัวอย่างจากประชากรดังนี้

ตัวอย่างประชากรที่คัดเลือกมาใช้วิธีการสุ่มแบบจุดมุ่งหมาย (Purposive Random Sampling) ดังตารางข้างล่างนี้

ตารางที่ 1 การแบ่งกลุ่มตัวอย่างประชากร

พระภิกษุที่เรียนบาลีและนักธรรม	จำนวน	15	ท่าน
ผู้เชี่ยวชาญทางด้านศาสนา	"	15	"
นักเทคโนโลยีการศึกษา	"	15	"
บรรณารักษ์	"	15	"
เจ้าหน้าที่ในกรมการศาสนา และสมาชิกพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย	"	15	"
รวมกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งสิ้น	จำนวน	75	ท่าน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสัมภาษณ์และแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างจากเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องทางเทคโนโลยีการศึกษา และทางด้านพระพุทธศาสนา โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. แบบสัมภาษณ์ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความที่เกี่ยวข้องกับศูนย์วิทยบริการและพระพุทธรูปศาสนา เพื่อเป็นแนวทางการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ
- 1.2 ร่างแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับศูนย์วิทยบริการพระพุทธรูปศาสนาในเรื่องบทบาทและหน้าที่ การบริการ การผลิต บุคลากร การบริหาร และงบประมาณ
- 1.3 ปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 1.4 ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำ แล้วนำไปสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านพระพุทธรูปศาสนาและเทคโนโลยีการศึกษา

2. แบบสอบถาม มีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถามมีดังนี้

- 2.1 ศึกษาเอกสาร ตำรา บทความ ที่เกี่ยวข้องทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา และทางด้านพระพุทธรูปศาสนา
- 2.2 นำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านเทคโนโลยีการศึกษา และทางด้านพระพุทธรูปศาสนา มาประกอบในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.3 ร่างแบบสอบถาม โดยให้ครอบคลุมงานของศูนย์วิทยบริการพระพุทธรูปศาสนา ในด้านวัตถุประสงค์ หน้าที่และบทบาท การบริการ การผลิต งบประมาณ การบริหารของศูนย์วิทยบริการพระพุทธรูปศาสนา เสร็จแล้วปรึกษาขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา
- 2.4 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา แล้วนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างประชากรในการวิจัยดังต่อไปนี้

3. ลักษณะของแบบสอบถาม ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สดภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยมีลักษณะ เป็นแบบกำหนดให้เลือก (Check-List) และเติมข้อความ

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับศูนย์วิทยบริการพระพุทธรูปศาสนา ในเรื่องเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ หน้าที่ บทบาท การให้บริการ การบริการการผลิต กิจกรรมสถานที่ตั้ง การสังกัดหน่วยงาน งบประมาณ และการเตรียมการวางแผนการดำเนินการจัดตั้งศูนย์วิทยบริการพระพุทธรูปศาสนา และผู้ตอบแบบสอบถามจะเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ โดย

กำหนดอันดับความสำคัญให้เขียนหมายเลข 1 มีความสำคัญมากที่สุด หมายเลข 2 มีความสำคัญรองลงมา และ 3, 4, 5...มีความสำคัญรองลงมาตามลำดับ โดยเขียนหมายเลขหน้าข้อตัวเลือกแต่ละข้อ โดยแต่ละข้อในตอนี่ 2 จะมีข้อกระทงไม่เท่ากัน และแบบสอบถามจะมีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า

ตอนที่ 3 มีลักษณะสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะเจ้าหน้าที่และผู้บริหารในศูนย์วิทยบริการพระพุทธศาสนา มีลักษณะเป็นแบบกำหนดให้เลือกตอบ (Check-List) และเติมข้อความ

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่างประชากรด้วยตัวเอง และบางส่วนให้ตัวแทนช่วยส่งให้ แบบสอบถามส่งไปทั้งหมด 75 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด 75 ฉบับ คิดเป็น ร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์โดยการหาค่าสถิติและดำเนินการดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สัณฐานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ วุฒิการศึกษา อายุ โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage)

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างประชากรเกี่ยวกับศูนย์วิทยบริการพระพุทธศาสนา โดยหาค่าเฉลี่ยของตำแหน่ง (\bar{x}) (Average Rank) และค่าร้อยละ (percentage) แบบสอบถามในตอนี่ 2 ตรวจสอบคำตอบโดยมีหลักเกณฑ์ในการให้คะแนนดังนี้

ถ้าข้อใดมี 2 คำตอบ	คะแนนสูงสุดเป็น 2	คะแนนต่ำสุดเป็น 1
" 3 "	" 3	คะแนนรองลงมาเป็น 2 และ 1
" 4 "	" 4	" 3, 2 และ 1
" 5 "	" 5	" 4, 3, 2 และ 1
" N "	" N	" (N-1), (N-2)...1

การหาค่า คำนวณโดยใช้สูตร

$$\text{คะแนนเฉลี่ยของตำแหน่ง } (\bar{x}) = \frac{f_1 x_1 + f_2 x_2 + f_3 x_3 + \dots + f_n x_n}{\text{จำนวนคนที่ตอบแบบสอบถาม}(N)}$$

เมื่อ f เป็นความถี่ในข้อกระทงนั้นในอันดับนั้น
 x_1, x_2, \dots, x_n เป็นคะแนนของอันดับที่ถูกเลือกเป็นอันดับ $1, 2, \dots, n$

แสดงค่าที่คำนวณได้เป็นตารางวิเคราะห์ข้อมูล โดยแยกเป็นกลุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งจะแสดงค่าความถี่ ร้อยละ และอันดับเฉลี่ยของคะแนน (\bar{x}) และจัดอันดับความสำคัญของข้อกระทง

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ในศูนย์วิทยบริการพระพุทธศาสนา วิเคราะห์โดยการหาค่าความถี่และค่าร้อยละ (Percentage)

ผู้วิจัยนำเสนอข้อมูลที่วิเคราะห์ได้ทั้ง 3 ตอน โดยนำเสนอในแบบตารางประกอบคำบรรยายเป็นกลุ่มและรวม ในแต่ละข้อกระทง